

ECTEX300 Κείμενο και Επικοινωνία

Τίτλος Μαθήματος	Κείμενο και Επικοινωνία				
Κωδικός Μαθήματος	ECTEX300				
Τύπος μαθήματος	Επιλογής				
Επίπεδο	Μεσαίο				
Έτος / Εξάμηνο φοίτησης	1 ^ο – 2 ^ο έτος / 1 ^ο – 4 ^ο εξάμηνο				
Όνομα Διδάσκοντα	Μαρία Χριστοδουλίδου Πάρλαλη				
ECTS	5	Διαλέξεις / εβδομάδα	3	Εργαστήρια / εβδομάδα	0
Στόχοι Μαθήματος	<p>Ο κύριος στόχος του μαθήματος είναι η εισαγωγή των φοιτητών/φοιτητριών στις σύγχρονες μεθόδους ανάλυσης του κειμένου και της επικοινωνίας στα Ελληνικά. Παρουσιάζονται οι βασικές έννοιες και τα επιστημονικά εργαλεία που έχουν αναπτυχθεί στον επιστημονικό χώρο της Ανάλυσης Λόγου με στόχο την κατανόηση και ερμηνεία του τρόπου με τον οποίο επικοινωνούμε ή δεν καταφέρνουμε να επικοινωνήσουμε σε διάφορες περιστάσεις της καθημερινής μας ζωής. Η παρουσίαση των θεωρητικών εννοιών εμπλουτίζεται με ένα ευρύ φάσμα αυθεντικών προφορικών και γραπτών κειμένων (συζήτηση, αφήγηση, επιστημονικά κείμενο, ηλεκτρονικά μηνύματα κλπ.).</p>				
Μαθησιακά Αποτελέσματα	<ol style="list-style-type: none"> 1. Να ανακαλούν τις βασικές αρχές της κειμενογλωσσολογίας ως ανάλυσης προφορικού και γραπτού λόγου. 2. Να εντοπίζουν τα κριτήρια της κειμενικής συνοχής, συνεκτικότητας, οργάνωσης της πληροφορίας, προθετικότητας, και διακειμενικότητας. 3. Να αναλύουν ποικίλα προφορικά και γραπτά κείμενα βάσει κριτηρίων κειμενικότητας. 4. Να εντοπίζουν τους δείκτες λόγου που διακρίνουν τα προφορικά από τα γραπτά κείμενα. 5. Να κατηγοριοποιούν τα διάφορα κειμενικά είδη, (κυρίως την περιγραφή, την αφήγηση και την επιχειρηματολογία), με βάση τα διαφοροποιητικά τους χαρακτηριστικά. 6. Να αξιοποιούν τις έννοιες της κειμενογλωσσολογίας για την εφαρμογή πρακτικών γραμματισμού στο νηπιαγωγείο. 				
Προαπαιτούμενα	κανένα	Συναπαιτούμενα	κανένα		
Περιεχόμενο Μαθήματος	<ul style="list-style-type: none"> • Κείμενο – ομιλία – λόγος: Ιστορική ανασκόπηση, οι επιστήμες του κειμένου, θεωρητικές προϋποθέσεις. • Κείμενο και περικείμενο: Μορφή και περιεχόμενο, το κείμενο ως πράξη, αρχές επικοινωνίας, κειμενικά είδη. 				

	<ul style="list-style-type: none"> • Η οργάνωση του κειμένου: Δομή και συνοχή, μονάδες και ενότητες, κειμενικές σχέσεις. • Η διάρθρωση του κειμένου: κειμενικές ενδείξεις, οργάνωση, δείξη και γλώσσα στο κείμενο. • Δημιουργοί – κείμενα – ακροατήρια: Ο δημιουργός απέναντι στο κείμενο, η ταυτότητα του δημιουργού, ο δημιουργός απέναντι στον αποδέκτη. • Το κείμενο στην επικοινωνία: Ο ρόλος της αφήγησης, ο χώρος της συνομιλίας, τα κείμενα στα Μέσα Ενημέρωσης, το κείμενο στη λογοτεχνία, κείμενο και μετάφραση. • Προοπτικές και εφαρμογές: Κείμενο και επικοινωνία στην εκπαίδευση, η επικοινωνία στο σύγχρονο κόσμο.
<p>Μεθοδολογία Διδασκαλίας</p>	<p>Οι συναντήσεις του μαθήματος συνδυάζουν την παρουσίαση των θεωρητικών ζητημάτων και την εμπλοκή των φοιτητών σε έρευνες και παρουσιάσεις με στόχο την ανάπτυξη παιδαγωγικών και ερευνητικών δεξιοτήτων και τη συνεργασία όλων των φοιτητών. Βασική επιδίωξη του μαθήματος είναι η ανάπτυξη κριτικής σκέψης και η προετοιμασία των φοιτητών για τη διδακτική πράξη.</p>
<p>Βιβλιογραφία</p>	<p>Εγχειρίδια</p> <ul style="list-style-type: none"> • Γεωργακοπούλου Α. και Δ. Γούτσος (1999). <i>Κείμενο και επικοινωνία</i>. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα. • Στάμου Α.Γ., Πολίτης Π., Αρχάκης Α. (2016) (επιμ.). <i>Γλωσσική Ποικιλότητα και Κριτικοί Γραμματισμοί στον Λόγο της Μαζικής Κουλτούρας: Εκπαιδευτικές Προτάσεις για το Γλωσσικό Μάθημα</i>. Καβάλα: Εκδόσεις Σαΐτα. (Ελεύθερη πρόσβαση και αναπαραγωγή) <p>Συμπληρωματική βιβλιογραφία</p> <ul style="list-style-type: none"> • Αρχάκης Α. (2005). <i>Γλωσσική διδασκαλία και σύσταση των κειμένων</i>. Αθήνα: Πατάκης. • Adam, J.-M. (1999). <i>Τα κείμενα: Τύποι και πρότυπα. Αφήγηση, περιγραφή, επιχειρηματολογία, εξήγηση και διάλογος</i>, μτφρ. Γ. Παρίσης, επιμ. Ε. Καψωμένος. Αθήνα: Πατάκης. • Halliday M. A. K. & R. Hasan (1985). <i>Language, Context and Text: Aspect of Language in a Social Semiotic Perspective</i>. Oxford: Oxford University Press. • Μασαγγούρας Η. Γ. (2001). <i>Κειμενοκεντρική προσέγγιση του γραπτού λόγου. Η αφού σκέπτονται γιατί δεν γράφουν;</i>. Αθήνα: Γρηγόρης. • Μπαμπινιώτης Γ. (1991). <i>Γλωσσολογία και λογοτεχνία: Από την τεχνική στην τέχνη του λόγου</i>. Αθήνα. • Μπαμπινιώτης, Γ. (2000). <i>Κείμενο – επικοινωνία: Πως γράφουμε και πως κατανοούμε τα κείμενα</i>. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα. • Πολίτης Π. (2001). «Προφορικός και γραπτός λόγος». Στο Α.-Φ. Χριστίδης (επιμ., σε συνεργασία με τη Μ. Θεοδωροπούλου), <i>Εγκυκλοπαιδικός οδηγός για τη γλώσσα</i>. Θεσσαλονίκη: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας, 58-62 • Χαραλαμπίδης, Α. και Σ. Χατζησαββίδης (1997). <i>Η διδασκαλία της λειτουργικής χρήσης της γλώσσας: Θεωρία και πρακτική εφαρμογή</i>. Θεσσαλονίκη: Κώδικας.

Αξιολόγηση	<p>Η αξιολόγηση των φοιτητών γίνεται με μία <u>ενδιάμεση γραπτή εξέταση</u> και μία <u>τελική γραπτή εξέταση</u> των θεωρητικών ζητημάτων που έχουν διδαχθεί και με <u>εκπόνηση εργασίας/παρουσίασης</u> που αφορά βιβλιογραφική ανασκόπηση ενός θέματος σχετικού με το αντικείμενο του μαθήματος. Τα ποσοστά της κάθε αξιολόγησης κατανέμονται ως εξής:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ενδιάμεση εξέταση: 30% • Εργασία ή/και παρουσίασης 20% • Τελική εξέταση: 50%
Γλώσσα	Ελληνικά